

John Sandford

Vuile handen

A.W. Bruna Uitgevers B.V., Utrecht

1

Ze waren met z'n drieën, drie grote kerels met nylon tassen, Carhartt-jacks en Levi's-jeans, alle drie met veel haar op hun gezicht. Ze staken het parkeerterrein over naar de stalen veiligheidsdeur, keken naar links en naar rechts, in de hoeken en boven hun hoofd, hun adem tekende witte wolkjes in de koude buitenlucht en een van de drie hield een mobiele telefoon tegen zijn oor.

Toen ze bij de deur kwamen, werd die opengedaan door een vierde man, die zonet was gebeld, en werden ze binnengelaten. De vierde man was lang en mager, met donker haar en een zwarte borstelsnor. Hij droeg een zwarte regenjas tot op de knie, die hij twee dagen daarvoor in een kringloopwinkel had gekocht, en een zwarte broek. Hij liet zijn blik over het parkeerterrein gaan, zag niets bewegen, trok de deur dicht en controleerde of die in het slot viel.

'Deze kant op,' zei hij kortaf.

Binnen bewogen ze zich sneller, om zich zo kort mogelijk bloot te geven, want er kon altijd iemand komen. Die kans was klein in deze uithoek van het ziekenhuis, om kwart over vijf op deze bitterkoude ochtend. Ze trokken op door een doolhof van dienstgangen totdat de lange man zei: 'Hier.'

'Hier' was een grote voorraadkast. Hij opende die met een sleutel. Op een brancard lag een stapel verplegersuniformen, maat XXL.

De vier lieten hun jas op de grond vallen en trokken de uniformen aan over hun eigen kleding. Geen geweldige vermomming, maar het was ook niet de bedoeling dat ze van dichtbij werden gezien, alleen om onopgemerkt langs een beveiligingscamera te komen. De grootste van de vier ging op de brancard liggen en zei: 'Kijk, ik ben dood,' en hij lachte om zijn eigen grap. De lange man rook de bourbon in de adem van de grapjas.

'Hou verdomme je kop,' zei een van de anderen, maar niet onvriendelijk.

'Doe normaal,' zei de lange man, en in zijn stem klonk helemaal geen vriendelijkheid door. Toen ze klaar waren, keken ze elkaar aan. De lange man legde een witte katoenen deken over de man op de brancard en een van de anderen zei: 'Oké, aan de slag.'

'Laatste controle...'

'Geen gewonden,' zei de lange man. Die afspraak had niets met medeleven te maken, alleen met berekening: beroving trok een x-hoeveelheid aandacht, beroving met slachtoffers een veelvoud daarvan.

‘Oké, oké...’ Een van de mannen trok een halfautomatisch pistool achter zijn riem vandaan, een zware, blauwstalen no-nonsense Beretta, gestolen van de Nationale Garde in Milwaukee. Hij controleerde of hij op scherp stond en stak hem weer achter zijn riem. ‘Heeft iedereen zijn bivakmuts?’ vroeg hij. ‘Oké, dan gaan we.’

Ze staken de bivakmutsen achter hun riem en de twee mannen reden de brancard de gang in. De lange man wees hun de weg door de smalle, betegelde gangen, tot hij zei: ‘Daar komt de camera.’

De twee mannen met de brancard wendden hun gezicht af, zoals de lange man hun had opgedragen, en ze passeerden de zijgang. Daar hing de camera, aan het plafond. Als iemand van de beveiliging op dat moment toevallig naar zijn monitor keek, zou hij alleen de rug van twee verplegers zien, plus de brancard met een afgedekt lichaam erop. De lange man met de regenjas had zich klein gemaakt en kroop achter de brancard op de grond uit het zicht.

De grote man op de brancard keek naar de plafondtegels en giechelde: ‘Het lijkt wel of ik ondersteboven hang.’

Toen ze buiten het zicht van de camera waren, kwam de lange man overeind, ging weer vooroplopen en leidde hen verder het ziekenhuis in, via een weg die de drie buitenstaanders nooit zelf zouden hebben gevonden. Na twee minuten gaf de lange man een van de buitenstaanders een sleutel en wees naar een gele, plaatstalen deur zonder opschrift.

‘Is het hier?’ De leider van de drie klonk sceptisch, want de deur zag er zo onbeduidend uit.

‘Ja,’ zei de lange man. ‘Dit is de zijingang. Als je naar binnen gaat, kom je meteen personeel tegen. Eén of twee mensen. De hoofdingang en het dienstloket zijn tot zes uur op slot. Ik blijf totdat je me roept hier om de hoek staan en kijk of alles goed gaat.’

En als er iets misging, kon hij zich snel uit de voeten maken.

De andere man knikte en vroeg: ‘Iedereen klaar?’

‘Ja,’ mompelden de andere twee, op meer gespannen toon nu, waarna ze hun bivakmuts over hun hoofd trokken en hun pistool tevoorschijn haalden. De leider stak de sleutel in het slot, draaide hem om en gooide de deur open.

Weather Karkinnen had om negen uur een halve slaappil genomen omdat ze wist dat ze anders geen oog zou dichtdoen. Te veel te doen, te veel om over na te denken. De procedure was onderzocht, gerepeteerd en besproken, hoewel ze allemaal ongetwijfeld een schietgebedje zouden doen. Het grote moment was aangebroken.

De slaap wilde nog niet komen. Ze bleef maar denken aan het eerste moment, de eerste incisie, het definitieve moment wanneer de huid en het weefsel onder

het lemmet van haar scalpel uiteen zouden wijken, de bijna cirkelvormige baan die ze tussen de schedels van de twee peuters moest afleggen... totdat ze om even voor halftien in slaap viel.

Ze merkte het niet toen haar man om één uur 's nachts naast haar in bed kroop. Hij deed dat heel voorzichtig, zorgde ervoor dat hij haar niet wakker maakte. Hij had zich in het donker uitgekled en probeerde zich zo weinig mogelijk te bewegen terwijl hij naar haar ademhaling luisterde, totdat ook hij in slaap viel.

En toen gingen haar ogen open.

Plop.

Donker, niet helemaal stil... het geruis van de verwarmingsketel op deze koude winterochtend. Ze draaide haar hoofd en keek op het klokje. Halfvijf. Ze had zeven uur geslapen. Acht uur zou theoretisch ideaal zijn, maar in de praktijk sliep ze nooit acht uur. Ze sloot haar ogen weer en dacht aan wat de komende dag haar zou brengen. Om twintig minuten voor vijf stond ze op, rekte zich uit, liep naar de aangrenzende badkamer en maakte de balans op. Ze voelde zich scherp. Uitstekend. Ze poetste haar tanden, douchte, waste en droogde haar korte blonde haar.

Ze had haar kleren de avond daarvoor al klaargelegd. Op blote voeten en in het licht van de twee digitale klokjes liep ze de slaapkamer in om ze te pakken: een warme trui van zwarte zijde, een grijze, wollen broek en geklede, zwartleren schoenen met vierkante neuzen. Ze zou de voorkeur hebben gegeven aan soepele gympen met zachte rubberzolen, zoals de verpleegsters droegen, maar chirurgen kleedden zich niet als verpleegsters. Over de binnenzooltjes van gel had ze nooit iemand verteld.

Ze nam haar kleren mee naar de badkamer, deed de deur dicht, knipte het licht weer aan en kleedde zich aan. Toen ze klaar was bekeek ze zichzelf in de spiegel. Niet slecht.

Weather was graag iets groter geweest, vanwege het gezag dat lengte uitstraalde, en had graag een rechte, gebeeldhouwde neus gehad. Maar haar man had haar erop gewezen dat ze nooit problemen had gehad met het geven van orders of het laten uitvoeren daarvan, en dat hij haar neus, die ze zelf stomp en te dik vond, onweerstaanbaar aantrekkelijk vond, en ze nooit gebrek had gehad aan mannen die haar achternaliefen, met of zonder neus.

Kortom, niet slecht.

Ze grijnsde naar zichzelf, draaide zich om om te kijken of de broek haar achterste niet te dik maakte – wat niet zo was –, deed het licht uit, opende de badkamerdeur en liep op haar tenen de slaapkamer in. In het donker zei haar man: ‘Veel succes, meisje.’

‘Ik wist niet dat je wakker was.’

‘Ik ben waarschijnlijk nog nerveuzer dan jij,’ zei hij.

Ze liep terug naar het bed en kuste hem op zijn voorhoofd. ‘Ga maar weer slapen.’

Beneden in de keuken at ze twee sneetjes toast en een kom yoghurt, dronk een kop oploskoffie, pakte haar tas en liep naar de auto. Ze reed achteruit de garage uit en ging op weg door de met sneeuw bedekte straten van de stad, over de brug over de rivier naar het Minnesota Medical Research Center. Ze zou wel als eerste binnenkomen, vermoedde ze, alhoewel, het chirurgenteam bestond uit twintig mensen. Er was vast wel iemand die nog nerveuzer was dan zij.

In het ziekenhuis vloog de gele deur open en stormden de drie mannen naar binnen.

In de apotheek waren twee mensen aan het werk: een kleine, tengere, oude man die in de jaren zestig een profdanser geweest kon zijn maar daar nu de spieren niet meer voor had. Hij had pluizige bakkebaarden tot op zijn wangen en een rondje haar onder zijn onderlip. Wanneer hij op zijn werk kwam, zette hij altijd meteen een papieren chirurgensmuts op, voor de kick die het hem gaf als de mensen in de kantine naar hem keken. De andere aanwezige was een efficiënte, zwaargebouwde vrouw in een verpleegstersuniform, die haar dienst afsloot met een laatste controle van de laden en kasten vol medicijnen, om te zien of alles compleet was.

Een deel van die medicijnen had op straat geen enkele waarde. Niemand betaalt straatprijzen om van zijn psoriasis of dat soort kwalen af te komen.

Maar als je het overgrote deel op straat zou verhandelen – op meer dan een straat, om precies te zijn: de straten van ouderen, niet-verzekerden en junkies – dat leverde een smak geld op. Een half miljoen dollar? Een miljoen? Misschien wel.

De drie mannen stormden de apotheek binnen en hadden in een halve seconde de twee medewerkers overmeesterd. De vrouw kreeg nog net de tijd om ‘niet doen’ te kreunen voordat een van de mannen haar tegen de grond wierp, een pistool op haar gezicht richtte – van zo dichtbij dat ze de wapenolie kon ruiken – en zei: ‘Kop dicht. Hou verdomme je kop.’ De man met de bakkebaarden deinsde met zijn handen omhoog achteruit de hoek in en gleeed langs de muur naar beneden totdat hij op zijn zitvlak zat.

De leider van de drie zwaaide met zijn pistool naar de twee op de vloer en zei: ‘Ga plat op de grond liggen, draai je op je buik en doe je handen op je rug. We willen jullie geen pijn doen.’

De twee deden wat hun was opgedragen en een van de mannen boeide met

grijze tape hun polsen en enkels aan elkaar. Daarna scheurde hij vier kortere stukken af, die hij over hun ogen en mond plakte.

‘Klaar.’ Hij kwam overeind.

De leider duwde de plaatstalen deur open en gebaarde met zijn wijsvinger. De lange man kwam de apotheek binnen, wees naar een stel afgesloten kasten met glazen deuren en zei: ‘Deze. En die daar.’

Een rij kasten met stalen rolluiken. De leider van de drie liep naar de geboeide oude man, die er coöperatiever uitzag dan de vrouw, en trok de tape van zijn mond.

‘Waar zijn de sleutels?’ Even wekte de man op de vloer de indruk dat hij het niet wilde zeggen, dus hurkte de grote man naast hem neer en zei: ‘Als je het niet meteen zegt, sla ik verdomme je hersenen in. Dan ben jij dood en vraag ik het aan die dikke griet.’

‘In de la onder de telefoon,’ zei Bakkebaard.

‘Goed geantwoord.’

Terwijl de grote man de mond van Bakkebaard weer dichtplakte, haalde de lange man de sleutels uit de la en begon hij de kastdeuren te openen. Prima spul in de kasten, opiaten te kust en te keur, afgezien van heroïne en talloze stimulerende middelen van de grote merken, die een fortuin waard waren.

‘Genoeg Viagra om een heel hoerenhuis plat te neuken,’ gromde een van de mannen.

De andere vroeg: ‘Die Tamiflu-shit ook?’

‘Vijftig dollar per doosje in Californië. Meenemen.’

Vijf minuten lang waren ze hard en snel aan het werk, waarbij de lange man aanwees wat goed was en wat niet.

Op dat moment maakte de oude man op de vloer een vreemde kronkelbeweging. Een van de overvallers zag het, fronste zijn wenkbrauwen, ging naar hem toe en rolde hem op zijn zij. De oude man had zijn ene hand bevrijd, had die onder de tape vandaan getrokken en een mobiele telefoon, die aan zijn broekriem onder zijn trui zat vastgeclippt, losgetrokken en geprobeerd iemand te bellen. De overvaller keek naar het schermje en gromde. Het was hem gelukt één cijfer in te toetsen: een negen.

‘Die klootzak probeert het alarmnummer te bellen,’ zei hij, en hij hield de telefoon voor de anderen omhoog. De oude man probeerde van hem weg te rollen, maar met de telefoon nog in de hand trapte de overvaller hem hard in zijn onderrug, één keer, twee keer, drie keer, met zijn zware werkschoen met stalen neus.

‘Klootzak, klootzak, klootzak.’ De trappen klonken alsof je op het aanrecht een biefstuk platslaat.

‘Laat hem,’ zei de leider na de derde trap.

Maar de oude man rolde terug naar zijn belager, greep zijn ene been vast, en terwijl de overvaller hem van zich af probeerde te schudden, kreunde de oude man iets achter de tape op zijn mond en zette zijn nagels in de kuit van de overvaller.

‘Laat me los, ouwe gek.’ Hij trok zijn been los en gaf de oude man nog een harde trap op zijn borstbeen.

De leider zei: ‘Hou op met dat gedonder. Bind hem goed vast en laten we maken dat we weggomen.’

De oude man, weer stevig geboeid, kreunde nog steeds toen ze de doosjes in de tassen stopten. Toen ze klaar waren, liepen ze naar de deur, deden die open en keken de gang in. Niemand te zien. Met de tassen onder de deken op de brancard reden ze langs de zijgang met de beveiligingscamera door de doolhof van gangen terug naar de voorraadkast, waar ze hun werkkleding omruilden voor hun winterjacks en de tassen met medicijnen verzamelden.

De leider zei: ‘Kom op, we moeten opschieten. We weten niet hoeveel tijd we hebben.’

Een van zijn maten zei: ‘Shooter, je hebt je handschoen laten vallen.’

‘Ah, man, dat kunnen we niet hebben.’ Hij raapte de handschoen op en de lange man ging hen voor naar de uitgang, terwijl zijn hart zwaar in zijn borstkas bonste. Toen ze bij de zijdeur kwamen, bleef hij staan en liepen de drie naar buiten. De lange man wachtte tot de deur in het slot viel en liep het ziekenhuis weer in.

Er stond geen camera op de zijdeur gericht, evenmin waren er camera’s tussen de deur en hun busje. De drie mannen haastten zich door de kou, gooiden de nylon tassen achterin en een van de mannen klom in de laadruimte met de getinte ruiten terwijl de leider achter het stuur plaatsnam en de derde man naast hem voorin ging zitten.

‘Godverdomme, we hebben het geflikt,’ zei de derde man. Hij tastte onder zijn stoel en haalde er een papieren zak met een fles bourbon onder vandaan. Hij draaide de dop los toen ze de afrit af reden en een Audi A5 convertible met flinke snelheid dezelfde afrit vanaf de andere kant op draaide, zodat de derde man opeens in het volle licht van de koplampen zat, met open mond en halfdichte ogen vanwege het felle licht. Heel even zat hij oog in oog met een blonde vrouw, die vervolgens bijstuurde en langs het busje reed.

‘Verdomme!’

De leider trapte op de rem en keek achterom, maar de Audi was de afrit van de parkeergarage al op gedraaid. Even overwoog hij om te keren en de vrouw achterna te gaan. En dan wat? Haar vermoorden?

‘Heeft ze jullie gezien?’ vroeg de man in de laadruimte, die het gezicht van de vrouw alleen in een flits had gezien.

De man met de fles zei: ‘Ze keek me verdomme recht aan.’

‘Niks aan te doen,’ zei de leider. ‘Laten we maken dat we wegkomen. Shit, het was maar een seconde.’

En ze reden door.

Weather had de man met de fles gezien maar er niet bij nagedacht. Ze had al genoeg aan haar hoofd. Ze reed de parkeerverdieping voor de artsen op, zette de auto zo dicht mogelijk bij de deur en haastte zich naar binnen.

De lange man was terug in de grote voorraadkast en ontdeed zich van de regenjas en de zwarte broek die zijn artsenkleding hadden verborgen, want als ze in de gangen iemand waren tegengekomen, de drie grote mannen met een arts, dan zouden ze zich dat zeker herinneren. Hij zocht de werkkleding van de drie mannen bij elkaar, propte alles in een sporttas, deed zijn regenjas en broek er ook in en nam even de tijd om op adem te komen en te kalmeren.

Hij luisterde, maar hoorde niets. Hij deed het licht in de kast uit, keek de verlaten gang in en ging op weg, via een ingewikkelde route, waarmee hij de beveiligingscamera’s ontweek, naar de lift. Hij drukte op de knop en wachtte. Toen de liftdeur openging, stond hij oog in oog met een kleine, aantrekkelijke blonde vrouw die naar hem knikte. Hij knikte terug, drukte op ‘1’ en de lift zakte. Ze stonden op beschaafde afstand van elkaar, misschien een beetje opgelaten omdat een man en een vrouw die elkaar niet kenden zich samen in zo’n kleine ruimte bevonden.

Na een paar seconden zei de vrouw: ‘Het blijft deprimerend om in het donker naar je werk te rijden.’

‘Was het maar vast zomer,’ zei de lange man. De lift stopte op de tweede, de vrouw stapte uit, en zei: ‘Voor je het weet is het zover,’ en weg was ze.

Weather liep de gang in en dacht: het heeft geen zin om bij de tweeling te gaan kijken. Ze lagen te slapen in de tijdelijke Intensive Care Unit naast de operatiekamer. Dus liep ze door naar de kleedruimte, waar ze haar dagelijkse kleding verruilde voor haar operatiekleding. Een andere vrouw kwam de kleedruimte binnen, Weather knikte naar haar en de vrouw vroeg: ‘Kon je niet slapen?’

‘Een paar uurtjes, maar lang genoeg,’ zei Weather. ‘Zijn we de enige twee hier?’

De vrouw, een radioloog die Regan heette, begon te lachen. ‘Nee. John is met de pop op de operatietafel bezig, en nu zegt hij dat hij een paar dingen in de opstelling wil veranderen. Rick is er, is aan het hannesen met zijn zaagjes.

Gabriel is net binnen, is in de operatiekamer geweest en klaagt over de kou. En een stel verpleegsters...'

'Allemaal zenuwen,' zei Weather. 'Ik zie je straks.'

Het was inderdaad frisjes in haar operatiekleding, maar dat vond ze niet erg. Ze deed dit al bijna vijftien jaar en de geur van het ziekenhuis, de alcohol, de schoonmaakmiddelen en zelfs de stank van geschroeiide bloedvaten voelden als frisse lucht voor haar.

Het had geen zin om bij de tweeling te gaan kijken, maar ze deed het toch. Op de gang bij de tijdelijke ICU stonden twee verpleegsters, die naar haar knikten en fluisterden: 'Ga je naar binnen?'

'Alleen even kijken.'

'Ze zijn heel rustig geweest,' zei de ene verpleegster. 'Dr. Maret is net weg.' Zo geruisloos als ze kon liep ze door het halfduister naar het speciale bed van de twee peuters. Als je niet goed keek, leken het twee doodnormale kindjes die toevallig met de hoofdjes tegen elkaar lagen te slapen, hun ogen dicht en de handjes op de borst, die net zichtbaar op en neer ging. Het enige wat een oppervlakkige toeschouwer zou kunnen opvallen waren de bobbeltjes onder de schedelhuid, want Weather had daar een reeks huidrekkers geplaatst, om de extra aangegroeide huid, als ze eenmaal van elkaar waren gescheiden, over de ontbrekende delen – de twee gaten – te kunnen spannen.

Het was niet echt nodig dat ze hier naar de tweeling stond te kijken, maar ze wilde het gewoon. Twee kindjes, die onschuldig lagen te slapen, geen pijn hadden en zich niet bewust waren van de grote verandering die in hun leven zou gaan plaatsvinden. Ze bleef nog een volle minuut staan. Het ene kindje, dat Ellen heette, zuchtte, bewoog haar voetje en sliep toen weer door.

Op haar tenen liep Weather de kamer uit.

De oude man in de apotheek kreunde, de vrouw wilde iets zeggen, en de oude man hoorde haar tegen een stoel aan vallen nadat ze had geprobeerd op te staan. Toen iemand op het uitgifteraam klopte, probeerden ze allebei te schreeuwen, wat wel lukte maar veel te zacht was. Hij zette zijn tanden in de tape op zijn mond en kauwde erop totdat de ene kant losliet en hij die van zijn gezicht kon wegblazen.

'Dorothy, kun je me horen?'

Een gesmoord 'ja' was het antwoord.

'Ik ben gewond, en niet zo weinig ook. Als ik het niet haal, zeg dan tegen de politie dat ik een van de overvallers heb gekrabd. Zijn bloed moet aan mijn vingers zitten.'

Ze gaf antwoord, maar het was niet te verstaan. Hij was bezig geweest met de tape om zijn polsen en uiteindelijk was het hem gelukt zijn ene hand los te

trekken. Hij probeerde op te staan, maar hij was te verzwakt. Hij kon zich niet oriënteren; niets leek nog te functioneren. Hij plukte aan de tape over zijn ogen, wist die los te trekken en kreunde...

Er verstreek enige tijd en de oude man voelde zich wegzakken, wist niet precies wat er aan de hand was maar zijn hart ging als een razende tekeer, dus hij zei tegen zichzelf: rustig aan, rustig aan. Hij had al vaker problemen gehad met zijn hart en bloedvaten: bloedstolsels, en hij wilde niet dat een van die stolsels nu op drift raakte, maar zijn hart bonsde als een gek en hij droop van het zweet. Er was iets anders fout aan het gaan, iets wat erger was dan te worden gekneveld, geblinddoekt, beurs getrapt en over de betegelde vloer te rollen. Hij was er slecht aan toe.

Er rammelde iemand aan de deur en hij schreeuwde zo hard hij kon. Zijn schreeuw werd beantwoord, dus schreeuwde hij nog een keer en Dorothy schreeuwde mee, dwars door de tape heen. Enige tijd later werd er opnieuw aan de deur gerammeld, hij hoorde hem opengaan, iemand slaakte een kreet en opeens was de apotheek vol met mensen.

Hij verloor het bewustzijn, kwam weer bij kennis en merkte dat hij op een brancard lag, ze hadden hem vastgebonden en hij werd door de gang gereden. Vlak bij zijn gezicht zei iemand: 'We brengen je naar de Eerste Hulp.'

Terwijl alles weer zwart begon te worden zei hij, zo hard als hij kon: 'Ik heb hem gekrabd. Zeg tegen de politie dat ik hem heb gekrabd...'

De operatiekamer was aangepast aan de separatieprocedure. Maret had een deel van de gebruikelijke apparatuur laten weghalen om plaats te maken voor meer licht en de speciale operatietafel. De tafel was gemaakt in Duitsland en bedekt met een dikke, speciale schuimlaag met een herinneringsfunctie, zodat de kinderen in dezelfde houding konden worden teruggelegd nadat ze waren verplaatst.

Sara en Ellen Raynes waren met de schedels aan elkaar gegroeid, een verticaal raakvlak, maar met het gezicht van elkaar af gekeerd. Als je aan Sara's voeten-eind ging staan en zij recht omhoogkeek, keek Ellen naar links opzij. Regan en haar medewerkers hadden de röntgenfoto's zorgvuldig bestudeerd. Ze toonden aan dat de hersenen van elkaar waren gescheiden maar dat het hersenvlies, het omhulsel dat de hersenen beschermt en zorgt voor de afvoer van het bloed, wel voor een deel was vergroeid.

Met de aderen die de bloedaanvoer regelden, zat het bij beide kinderen wel goed, maar als het bloed niet kon worden afgevoerd, zou de druk op de hersenen steeds verder toenemen, wat uiteindelijk tot de dood zou leiden.

Sara en Ellen waren anderhalf jaar oud. Hun ouders hadden lang voor de geboorte geweten dat ze met elkaar waren vergroeid. Haar arts had de mogelijk-

heid van een abortus voorgesteld, maar die hadden de ouders, Lucy en Larry Raynes, om religieuze en emotionele redenen resoluut afgewezen. De kinderen waren na een zwangerschap van zevenenhalve maand via een keizersnede ter wereld gekomen. Sara was geboren met een hartafwijking, wat alles nog veel gecompliceerder maakte.

Weather ging de ok binnen en trof daar drie chirurgen die bezig waren met de pop: een levensgroot piepschuim model van de Raynes-tweeling, met exact het juiste lichaamsgewicht. De pop lag op de operatietafel en ze keken hoe de schuimlaag reageerde wanneer ze die kantelden.

‘Ergo... geen verandering,’ zei Gabriel Maret.

Maret was klein van stuk, met een hoofd dat iets te groot leek voor de rest van zijn lichaam, wat nog werd benadrukt door zijn wilde bos zwart krullend haar met hier en daar een streepje zilvergrijs erin. Hij had donkere ogen, een lichtgetinte huid en een voortand waarvan een hoekje was afgebroken. Hij droeg bij voorkeur op maat gemaakte, kasjmieren winterpakken in Franse stijl, en de vrouwen in het ziekenhuis hadden stuk voor stuk een oogje op hem, want hij wás ook Frans, en ze waren het erover eens dat zijn accent wanneer hij Engels sprak volmaakt was.

Maret had gedurende de winter elke week wel een keer bij Weather en Lucas gegeten en van de kinderen en hun gezinsleven genoten. Hij was gescheiden en had vier kinderen. Zijn ex-vrouw en hij hadden nog steeds een appartement in Parijs, waar ze soms, had hij verteld, het bed deelden. ‘Een belachelijke situatie,’ zei hij. ‘Die vrouw is koppiger dan een ezel.’

‘Ook koppiger dan jij?’ had Weather hem gevraagd.

Daar had hij even over moeten nadenken. ‘Nou, zo koppig misschien niet,’ had hij geantwoord.

Hij en haar man Lucas konden het opmerkelijk goed met elkaar vinden en ze hadden weleens een uur over herenmode zitten praten, wat Weather bijna tot waanzin had gedreven. ‘Praten jullie een kwartier over schoenen?’ had ze geroepen. ‘Over instappers?’

‘En we zijn nog maar net begonnen,’ had Lucas gezegd. Ze had niet eens zeker geweten of hij wel een grapje maakte.

‘Ergo... geen verandering,’ zei Maret.

‘Niet zolang alles goed gaat,’ zei John Dansk, de neurochirurg. ‘Als we in de problemen komen bij het splitsen van ader zes en die kwijtraken, moeten we er ergens anders een vandaan halen, wat inhoudt dat we Sara deze kant op moeten draaien en Ellen naar rechts terugkantelt.’

Van ader zes maakten beide kindjes gebruik. Ze zouden hem aan Ellens kant

afbinden en hem met Sara's kant proberen te verbinden om het bloed van haar hersenen te kunnen afvoeren. De nummering van de aders kwam overeen met die op de schema's van de radiologen.

'Wat stel jij dan voor?' vroeg Maret. Hij keek op naar Weather en zei: 'Je ziet er vanochtend goddelijk uit.'

'Dat weet ik,' zei ze, waar hij om moest lachen. Net als alle andere vrouwen in het ziekenhuis vond ze het leuk om hem aan het lachen te maken.

Dansk keek hen nors aan en zei: 'Ik stel voor dat we een paar punten uit de onderkant van de schuimlaag snijden, om die als wiggen te gebruiken wanneer een van de kinderen ondersteund moet worden.'

'Waarom kan een van de verpleegsters het kind niet vasthouden?' vroeg Maret. 'Omdat we het hebben over een ingreep die uren kan duren, misschien nog wel langer.'

'Weet je wat die schuimlaag kost?' vroeg Maret.

'Ongeveer één negenduizendste van jouw jaarsalaris,' zei Dansk.

Maret haalde zijn schouders op. 'Goed dan, we snijden er een paar punten uit. Als we ze nodig hebben, hebben we ze bij de hand, en zo niet, dan is er ook geen man overboord.'

'Daar hadden we eerder aan moeten denken,' zei Rick Hanson, de orthopedisch chirurg die het bot tussen de vergroeide schedels van de meisjes zou doorzagen. Hij maakte een gespannen indruk, want hij had speciaal voor deze ingreep een zestal nieuwe zaagjes ontwikkeld en zou geruime tijd alle ogen op zich gericht weten. De twee schedels waren zo met elkaar vergroeid dat ze een complexe, driedimensionale puzzel vormden, in wezen een ovale ring van bot waarvan hij steeds maar een paar centimeter kon doorzagen. Normaliter zou het zaagwerk door de neurochirurg worden gedaan, met behulp van boortjes en flexibele lintzaagjes. Hanson, van Washington University in St. Louis, had voor deze ingreep zijn eigen serie elektrische zaagjes en zaagmallen ontwikkeld. Maret had Hansons techniek het ideaalst gevonden, omdat je daarmee vooraf de composietplaatjes kon maken waarmee de opening in de schedel van de meisjes zou worden gedicht.

'We zijn gewoon gespannen,' zei Maret nu. 'Dat is normaal.' Maret had de leiding, want hij was degene met de meeste ervaring. Hij had al twee van dit soort operaties gedaan, een in Frankrijk en een in Miami. Van de vier betrokken kinderen hadden er twee het overleefd, van beide operaties één. Wanneer hij over de operaties vertelde, had hij het vooral over de twee kinderen die het niet hadden gered.

Er kwam nog een arts de operatiekamer in, en daarna nog een. Er waren allerlei specialisten bij betrokken: anesthesisten, radiologen, neurochirurgen,

cardiologen, plastische en orthopedische chirurgen, evenals een hoogleraar die gespecialiseerd was in de anatomische structuur van de schedel, mochten er botreconstructies nodig zijn. Ze werden bijgestaan door twintig verpleegkundigen en operatieassistenten.

Weather zei tegen Dansk, de neurochirurg: ‘Als je die punten eruit wilt snijden, kun je dat beter nu doen. Ze gaan hier zo meteen schoonmaken.’

‘Oké, komt voor elkaar,’ zei Dansk. ‘Heeft er iemand een scalpel of een stanleymes bij zich?’

Boven de operatietafel, achter de schuine ruiten van de observatieruimte, druppelden de eerste toeschouwers binnen.

Een verpleegkundige – die al steriel was – kwam de ok binnen en vroeg: ‘Kunnen we de procedure nog een keer doornemen?’

Ze bedoelde het loskoppelen en uiteenrijden van de tafels, zodat de twee kindjes, nadat de laatste snede was voltooid, naar aparte operatietafels konden worden verplaatst zodat daar de opening in hun schedel gedicht kon worden.

‘Kunnen we dat niet visualiseren?’ vroeg Maret.

Het ging beginnen. Weather dacht dat niet maar voelde het, voelde de spanning en opwinding toenemen. Ze deed dit werk elke dag: snijden, hechten, bloed afzuigen, diagnosticeren. Maar dit was anders.

Ze dacht: niet vergeten een plas te doen.

De Raynes-tweeling was een zeldzaam en gecompliceerd medisch fenomeen. Van alle Siamese tweelingen ter wereld kwam maar één procent met aan elkaar gegroeide schedels ter wereld. Omdat dit zo zeldzaam was, waren de ervaringen met dit soort operaties uiterst beperkt. Een van de twee meisjes, Sara, had een aangeboren afwijking aan het harttussenschot – de wand die de rechterkant van de linker scheidt – met als gevolg dat ze nu al aan stremmingen in de bloedsomloop leed.

De ingreep die in het geval van schedelseparatie de voorkeur genoot bestond uit fases, verspreid over een periode van enkele maanden. Want het ging hierbij vooral om de bloedcirculatie, en dan met name om de afvoer van het bloed uit de hersenen. Bij elke achtereenvolgende operatie werd een kleine aanpassing in de bloedsomloop gedaan, waardoor het lichaam de kans kreeg om zelf de ontbrekende bloedvaten aan te maken.

In het geval van de Raynes-tweeling waren de chirurgen echter bang dat Sara door een reeks operaties te verzwakt zou raken en ze het misschien niet zou overleven. Daardoor kon de sterkere Ellen ook in gevaar komen, zeker als Sara’s toestand snel verslechterde.

Een bijkomende factor in het geval van de Raynes-tweeling was dat het ver-

groeide deel relatief klein was en dat de schedelopening van beide meisjes na separatie niet groter zou zijn dan de doorsnede van een sinaasappel. Daardoor kon mogelijk met een enkele operatie worden volstaan, ook al zouden ze een hele kluif hebben aan de gedeelde bloedcirculatie. Ze meenden dat die aanpak voor beide kinderen de beste overlevingskans bood.

Het chirurgenteam zou de separatie verrichten en zich daarna opsplitsen in twee kleinere teams die elk met een van de kindjes aan de slag zou gaan. De ingreep voordat de feitelijke separatie zou plaatsvinden werd geschat op ongeveer twintig uur.

Iedereen was vastbesloten het leven van beide kinderen te redden.

Weather was gespecialiseerd in esthetische, reconstructieve en microchirurgie. Haar aanwezigheid in Minnesota en een wetenschappelijk artikel dat ze had geschreven over de reconstructie van een duim, hadden Marets aandacht getrokken tijdens zijn voorbereidingen op de ingreep van de Raynes-tweeling. In Weathers geval was een jongetje met zijn duim in een hydraulische vermaalmachine gekomen en was de duim tot pulp gemalen. Nadat de wond was geheeld, had Weather een van de tenen van het jongetje verwijderd, die naast de grote teen, en die op de plaats van de duim aan zijn hand bevestigd. Omdat de duim voor ten minste de helft het functioneren van de hand bepaalt, had het jongetje door deze reconstructie het gebruik van zijn hand teruggekregen. Als hij zijn nieuwe duim voldoende gebruikte, zou die sterker worden en groeien, en na verloop van tijd, afgezien van het extra gewricht, als een normale duim functioneren.

Tijdens de operatie, die elf uur duurde, had Weather twee zenuwen, twee dunne bloedvaten en twee nog dunnere bloedvaten – aderen met de doorsnede van een vislijn – met elkaar verbonden. Vooral de macrofoto's van de gehechte bloedvaten hadden Marets aandacht getrokken. Want hoe meer bloedvaten er met elkaar verbonden konden worden, hoe beter dat voor de tweeling zou zijn, en Weather beheerste dat werk, ook al waren de vaten nog zo dun.

Hij was ook onder de indruk geweest van haar uithoudingsvermogen, want elf uur microchirurgie was een supermarathon. Hij had haar gevraagd zich bij het team aan te sluiten, waardoor ze de tweeling kon bestuderen en de ouders kon leren kennen, en had haar opdracht gegeven de huidspanners onder de schedelhuid te plaatsen.

Weather liep weg bij Maret en dacht aan haar voornemen – vergeet niet een plas te doen – toen ze buiten de operatiekamer rumoer hoorden.

‘Wat is dat?’ vroeg Maret. Dansk kwam net binnen met een grote scalpel en draaide zich om. Twee seconden later kwam Yamaguchi, de anesthesist, de ok

binnenstormen. Hij zag eruit, bedacht Weather, als iemand die op de Eerste Hulp bij zijn kind wordt geroepen: totaal in paniek.

Hakkellend zei hij tegen Maret, Weather en de anderen: ‘Het gaat niet door. De operatie is gecancelld. We hebben, we hebben...’

Weather pakte hem bij zijn mouw en zei: ‘Rustig aan, rustig aan.’

‘Het gaat niet door,’ zei Yamaguchi weer. ‘Een paar kerels hebben zonet de apotheek overvallen en alles meegenomen. Alle ingrepen worden afgelast. Al-
lemaal.’

Er trok een hele reeks uitdrukkingen over Marets gezicht, variërend van het geërgerde ‘Moet dit een grap voorstellen?’ tot het verbijsterde ‘Wát?’.

‘Een stel mannen met pistolen,’ zei Yamaguchi. Hij fladderde met zijn armen als een eend die van het water probeert op te vliegen. ‘Criminelen. Ze hebben de apotheek beroofd. De politie is er al. Ze hebben alles meegenomen, niks laten liggen. Die oudere man die daar werkt, die met dat chirurgenmutsje...’

‘Don,’ zei Weather.

‘Ja, Don, is er heel erg aan toe. Ze hebben hem naar de Eerste Hulp gebracht.’

‘Je neemt me in de maling,’ zei Maret met on-Franse precisie, en hij keek naar de verbijsterde gezichten van de anderen.

Alain Barakat stond achter in de operatiekamer van de Eerste Hulp toe te kijken, met zijn masker los om zijn hals. De chirurg mopperde op de verpleegster, die met de apparatuur stond te hannesen terwijl de bloeddruk van de oude man steeds verder daalde. ‘Schiet op, hang dat ding op en geef me meer druk,’ zei de chirurg. De verpleegster ging op een stoel staan en tilde de fles met zoutoplossing op toen iemand anders zei: ‘Geef het twee minuten.’ De chirurg zei: ‘Zoveel tijd hebben we niet, denk ik, die tijd hebben we niet...’ De anesthesist zei: ‘We raken hem kwijt, man,’ en de chirurg zei: ‘Krijg wat, ik maak hem open.’ Hij maakte een snee, en nog een en nog een, dwars door de grote, zwarte bloeduitstorting op de buik van de oude man, en de anesthesist zei: ‘Schiet een beetje op, man,’ en de chirurg zei: ‘Ah, jezus, ik moet bloed hebben, ik heb hier geen bloeddruk.’ Hij smeet de scalpel opzij, die kletterend over de vloer de hoek in schoot. ‘Het moeten verdomme zijn nieren zijn. Laten we kijken of we hem kunnen omdraaien.’ De verpleegsters hielpen hem om te draaien toen de anesthesist zei: ‘Hij zakt weg, man.’

Barakat, die nog steeds in de hoek stond, zei: ‘Shit, shit, shit, shit...’

Een minuut later was de oude man overleden. Reanimeren had geen zin, want er was geen bloed om door het lichaam te pompen. Ze stonden met z’n allen om de operatietafel, keken geschokt toe, en de chirurg zei: ‘Laten we de boel opruimen.’

Een van de verpleegsters zei: ‘We hadden niet genoeg tijd. Hij ging veel te snel.’